

Välkommen till Avfallshanteringsplaner i enlighet med TSFS 2023:12

Lina Petersson, Sakkunnig Transportstyrelsen
Peter Karlsson, Verksamhetschef, Svenska Båtunionen

Webbinariet börjar strax

Svenska Båtunionen

Har du en fråga?

Frågor ställs i chatten.

Vi stannar upp vid markerade bilder och svarar på frågor.

Svenska Båtunionen

Vem driver Sveriges fritidsbåtshamnar

Kommersiella marinor, hamnar som organiseras av Sweboat

Kommunala bolag, t.ex Grefab, Göteborg

Kommunala verksamheter, t.ex. Stockholms stads fritidsförvaltning.

Ideella, allmännyttiga båtklubbar som organiseras av Svenska Båtunionen eller Svenska Seglarförbundet

Ekonomiska föreningar, samfälligheter, bryggföreningar.

Svenska Båtunionen

Bakgrund

Kraven har sitt ursprung i direktiv 2019/883/EU om mottagningsanordningar i hamn för avlämning av avfall från fartyg.

Införlivades i Svensk lagstiftning i lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg (LÅFF) samt förordningen (1980:789) om åtgärder mot förorening.

Kraven anges i Transportstyrelsens författningssamling, TSFS 2023:12

Mål

Minska risken för att avfall sprids från fritidsbåtar och deras hamnar till havet.

Minska utsläppen från fritidsbåtstoletter till hav och sjöar.

Hjälpa till att återuppbygga förtroendet för toalettömningsstationerna.

Nyheter för fritidsbåtshamnar i lag och förordning

- Tillsynsmyndighet blir kommunerna istället för Transportstyrelsen (LÅFF)
- Transportstyrelsen blir tillsynsvägledande (LÅFF)
- Ny definition av Hamn & Fritidsbåtshamn (FÅFF)
- Fritidsbåtshamnarna ska ha en godkänd plan som ska skickas in till kommunen (LÅFF)
- Avfallsförordningen har tillkommit

Nyheter för fritidsbåtshamnar i TS föreskrift

- Mottagningsanordningarna ska fungera klanderfritt och vid behov repareras utan onödigt dröjsmål
- Möjlighet att i viss utsträckning ta ut en särskild avgift för mottagning och behandling av toalettavfall
- En fritidsbåtshamn som även normalt anlöps av andra fartyg än fritidsbåtar vid behov även ska kunna ta emot dessa fartygs avfall

Forts. nyheter i föreskrift

- fritidsbåtshamnar som har identifierat att inget mottagningsbehov föreligger ska redogöra för detta i sin plan
- krav på säkerhetsåtgärder införs för att förhindra att avfall vid avlämning och mottagning kommer ut i vattnet eller på land samt att det införs krav på att det vidtas för att omedelbart begränsa eventuella utsläpp

Regler att ha extra koll på

- 1 kap 2 § Definitioner

Avfall från fritidsbåt – Fartygsgenererat (ej i hamnen)

Fritidsbåtshamn. Undantag i FÅFF 5 kap 5 §

- 2 kap 2 § Mottagningsanordningar – Tillgodose **behovet** från normalt anlöpande fartyg
- 2 kap 3 § Fungerar & Repareras
- 2 kap 4 § Ändamålsenlig plats
- 2 kap 5-6 §§ Gemensamma anläggningar
- 3 kap 1 § Avfallsförordningen

Forts.

- 4 kap Avgifter
- 4 kap 4 § Differentiering
- 5 kap Avfallshanteringsplan – Godkänd av kommun
- 5 kap 4 § Avlämningsbehov saknas
- 5 kap 6 § Samråd – Inga formkrav
- 5 kap 7 § Innehåll i AHP

Vad är en hamn?

Förordningen (1980:789) om åtgärder mot förorening 2 Kap. 4§

4 § Med hamn avses, vid tillämpning av bestämmelserna om lämnande och mottagande av avfall från fartyg,

1. en plats eller ett geografiskt område som har skapats genom sådana förbättringsarbeten och med sådan utrustning som huvudsakligen utformats så att det blir möjligt att ta emot fartyg, inbegripet ankarplatser inom hamnen, och

2. en sådan plats som avses i 3 kap. 1-3 §§ lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg och i föreskrifter som har meddelats med stöd av de bestämmelserna.

Vad är en hamn

Bryggor, bryggfästen, ramper, och kajer i direkt anslutning till vattnet och som används av båtar i sjön.

Inte båtuppställningplatser på land, parkeringsytor övriga landområden. Dessa områden hanteras inom Miljöbalken.

Undantag från krav på avfallshanteringsplan och mottagningsanordning

Hamnar som normalt endast används av och har utrymme för högst 25 fritidsbåtar,

En brygga eller annan anordning som normalt endast används av fritidsbåtar för transport till och från bostäder där avfallet kan antas bli omhändertaget.

En brygga eller annan anordning för fritidsbåtar som ligger i direkt anslutning till ett bostadsområde och som normalt endast används av boende i området och deras besökare, om det kan antas att avfallet omhändertas i bostadsområdet.

En brygga eller annan anordning i anslutning till en restaurang, affär, nöjesfält, turistattraktion eller annan liknande inrättning och som normalt endast används för att besöka eller uträtta ärenden hos inrättningen.

Naturhamnar, bojar, avlämningsbryggor, slussbryggor och dyl.

Sammanfattning

Alla hamnar som har fler än 25 båtar och som inte undantas ska ha en avfallshanteringsplan.

Hamnen ska ha en godkänd plan senast 31 december.

Den ska vara känd av hamnens användare.

Eventuella mottagningsanordningar ska vara tillräckligt dimensionerade och fungera.

Möjlighet att ta ut avgift för toalettavfall.

Sammanfattning fortsättning

Utifrån planens beskrivning av nuvarande rutiner och tillsynsbesök bedöms behovet av eventuella mottagningsanordningar.

Om avfall hanteras tillfredsställande på annat sätt behövs inte mottagningsanordning.

Särskilda krav

Hamnar som tar emot fartyg större än 300 brt samt fiskefartyg.

Bedömning

Stora fartyg och fiskefartyg?

Antal båtplatser

Antal vinterplatser

Antal gästplatser

Informationsrutiner

Samråd med hamnens användare

Beredskap för utsläpp

Att ta i beaktande

Gästhamnsverksamhet

Klubbholmars hamnar

Vinterliggande båtar

Svenska Båtunionen

Samråd

Dialog med hamnens användare.

Företag: T.ex kundenkäter

Föreningar: Medlemsmöten eller årsmöten, oftast en gång om året.

Övriga: I enlighet med planen.

Gästhamnsverksamhet

Gästande båtar kan öka kraven på mottagningsanordningar.

Överväg informationsbehovet på fler språk än svenska.

Vinterplatser (Ej vinterboende)

Försäkringskrav på båtar.

Ev. ökat behov av hantering av farligt avfall

Mottagning av toalettavfall

Behov av mottagningsanordning måste bedömas utifrån flera faktorer.

- Antal båtar med fast toalett ombord.
- Tillgängliga anläggningar längs inseglingsvägen.
- Möjligheter för dispens från strandskydd, bygglov, detaljplan, m.m.
- Tillgång till vägar, avlopp, elektricitet och övrig infrastruktur

Mottagning av toalettavfall

Egen toatömningsstation:

Mängder

Egenkontrollrutiner

Felanmälningsrutiner

Svenska Båtunionen

Mottagning av toalettavfall

Möjlighet att ta av utgift.

Täcka driftskostnader överstigande 30 % totala årskostnaden.

Redovisa avgiftsmodellen.

Kostnaden per tömning bör inte avskräcka från tömning till land.

Hushållsavfall med övriga fraktioner

Fraktioner utifrån de kommunala regelverken.

Fungerande hantering i dagsläget ska inte kräva mottagningsanordningar.

Information till användare

Dimensionering

säsongstömning

Egenkontroll

Möjlighet till felanmälan

Mottagning av farligt avfall

Begränsat mottagningsbehov i hamnen.

Farligt avfall från fritidsbåtar uppstår främst vid service på land.

Informationsrutiner

Egenkontroll, journalföring, rutiner för felanmälan.

Mottagningsanordning kan samlokaliseras med övrig verksamhet.

Underskrifter och datum för revision

Revision ska vara godkänd vart femte år.

Ändringar i verksamheten som påverkar något område ska anmälas till tillsynsenheten.

Risk för böter och viten

Förordningen (1980:789) om åtgärder mot förorening 8 kap. 2-3 & 9 §

När det gäller fritidsbåtshamnar ska kommunen påföra sanktionsavgifter på fritidsbåtshamnar som bryter mot:

skyldigheten att tillse att det finns mottagningsanordningar (40 000 SEK) och, skyldigheten att upprätta eller inneha en godkänd avfallshanteringsplan (15 000 SEK).

För fritidsbåtshamnar ska sanktionsavgift inte påföras för överträdelser som skett innan den 1 januari 2024 enligt gällande övergångsbestämmelser.

Läs mer

Transportstyrelsen Svenska Båtunionen

Transportstyrelsens författningssamling

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om mottagning av avfall från fritidsbåtar;

TSFS 2023:12

Utkom från trycket
den 18 april 2023

beslutade den 5 april 2023.

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 3 kap. 11 och 13 §§ samt 9 kap. 1 och 18 §§ förordningen (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg samt beslutar följande allmänna råd.

SJÖFART

1 kap. Inledande bestämmelser

Tillämpning

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas på svenska fritidsbåtshamnar.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter används följande termer och definitioner.

<i>avfall från fritidsbåt</i>	allt avfall som normalt sett uppstår under drift och användning av fritidsbåt
<i>fritidsbåt</i>	ett fartyg på minst 2,5 meter som, oavsett typ och framdrivningssätt, är avsett för sport- eller fritidsändamål och som inte används yrkesmässigt
<i>fritidsbåtshamn</i>	en hamn som huvudsakligen tar emot fritidsbåtar
<i>hamn</i>	enligt definition i 1 kap. 4 § förordningen (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg
<i>indirekt avgift</i>	en avgift som betalas för tillhandhållande av tjänster avseende <i>mottagningsanordningar i hamn</i> oberoende av om fartyget avlämnar avfall eller inte
<i>mottagningsanordning</i>	en fast, flytande eller rörlig anordning som kan tillhandahålla tjänsten att ta emot avfall från fartyg

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/883 av den 17 april 2019 om mottagningsanordningar i hamn för avlämning av avfall från fartyg, om ändring av direktiv 2010/65/EU och upplävande av direktiv 2000/59/EG.

Svenska Båtunionen